

**Orientările ABE
privind
cerința pentru riscurile adiționale de
nerambursare și de migrare (IRC)**

EBA/GL/2012/3

Londra, 16 mai 2012

Statutul prezentelor orientări

1. Prezentul document conține orientări emise în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (denumit în continuare „regulamentul ABE”). În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din regulamentul ABE, autoritățile competente și participanții pe piețele financiare depun toate eforturile necesare pentru a respecta orientările.

2. Orientările definesc punctul de vedere al ABE privind practicile de supraveghere adecvate în cadrul Sistemului european al supraveghetorilor financiari sau modul de aplicare a dreptului comunitar într-un anumit domeniu. Prin urmare, ABE așteaptă ca toate autoritățile competente și participanții pe piețele financiare cărora le sunt adresate orientări să le respecte. Autoritățile competente cărora le sunt aplicabile orientările trebuie să le integreze în practicile lor de supraveghere după caz (de exemplu, prin modificarea propriului cadru juridic sau a normelor de supraveghere proprii și/sau a proceselor de supraveghere sau orientare), inclusiv în cazul în care există orientări speciale care vizează în principal instituțiile.

Cerințe de notificare

3. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din regulamentul ABE, autoritățile competente trebuie să comunice ABE dacă respectă sau intenționează să respecte prezentele orientări sau, în caz contrar, motivele de nerespectare, până la 16 iulie 2012. În absența oricărei comunicări până la această dată, ABE va considera că autoritățile competente nu respectă orientările. Comunicările se trimit prin intermediul formularului din secțiunea V, la adresa de e-mail compliance@eba.europa.eu, cu mențiunea „EBA/GL/2012/3”. Notificările trebuie trimise de persoane cu autoritatea necesară pentru a raporta conformitatea în numele autorităților competente proprii.

4. Comunicarea autorităților competente menționată în alineatul precedent este publicată pe site-ul web al ABE, în temeiul articolului 16 din regulamentul ABE.

Cuprins

Orientările ABE privind cerința pentru riscurile adiționale de nerambursare și de migrare (IRC).....1

Titlul I - Obiect, domeniu de aplicare și definiții.....4	4
1. Obiect..... 4	4
2. Domeniul de aplicare instituțional și nivelul aplicării 4	4
3. Definiții 4	4
Titlul II – Cerințe privind modelarea IRC de către instituții 4	4
A. Domeniul de aplicare material 4	4
4. Poziții care se supun calculării IRC 4	4
5. Poziții care nu fac obiectul calculării IRC 6	6
6. Poziții pe titluri de capital și poziții pe instrumente financiare derivate bazate pe titluri de capital..... 6	6
7. Poziții pe propriile titluri de creanță ale instituției..... 6	6
8. Utilizare parțială permanentă 7	7
B. Modelare individuală 7	7
9. Standardul de soliditate comparabil cu RI 7	7
10. Criterii calitative 7	7
11. Sursa ratingurilor 7	7
12. Sursa probabilității de nerambursare și a pierderii în caz de nerambursare..... 8	8
C. Interdependență 9	9
13. Corelații între evenimente de nerambursare și migrare..... 9	9
14. Ipoteze privind funcția de tip copula..... 9	9
15. Factori de risc sistemic 9	9
16. Concentrarea portofoliului..... 10	10
17. Matrice de migrare..... 10	10
18. Nivelul constant al ipotezei privind riscul pe un orizont de capital de un an 11	11
19. Acoperire (hedging) 12	12
D. Evaluarea profitului și a pierderii 12	12
20. Impactul variației ratingurilor asupra prețurilor pieței 12	12
21. Calcularea profitului și a pierderii..... 14	14
E. Orizontul de lichiditate 14	14
22. Nivelul la care trebuie definite orizonturile de lichiditate 14	14
23. Criteriile principale de stabilire a orizontului de lichiditate relevant..... 14	14
24. Monitorizarea orizonturilor de lichiditate - indicatori principali ai necesității de revizuire 15	15
F. Aspecte generale 16	16
25. Validare..... 16	16
26. Test de utilizare..... 17	17
27. Documentare 17	17
28. Abordări IRC bazate pe diferiți parametri 17	17
29. Frecvența calculării 18	18
Titlul III - Dispoziții finale și punere în aplicare..... 19	19
30. Data aplicării..... 19	19

Titlul I – Obiect, domeniu de aplicare și definiții

1. Obiect

Scopul prezentelor orientări este ajungerea la un consens în rândul autorităților competente din întreaga UE cu privire la modelarea cerinței pentru riscurile de nerambursare și de migrație adiționale (IRC), pentru a contribui la crearea unor condiții echitabile de concurență în conformitate cu anexa V la Directiva 2006/49/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2010/76/UE.

2. Domeniul de aplicare instituțional și nivelul aplicării

1. Autoritățile competente trebuie să le solicite instituțiilor menționate la punctul 2 de mai jos să respecte dispozițiile prevăzute în prezentele orientări privind IRC.
2. Prezentele orientări se aplică instituțiilor care utilizează o abordare bazată pe modele interne (AMI) în scopul calculării cerințelor de capital pentru riscul specific de rată a dobânzii în portofoliul de tranzacționare.
3. Orientările se aplică instituțiilor la nivelul (individual și/sau consolidat) la care este autorizată utilizarea modelului intern relevant de către autoritatea competentă relevantă, cu excepția unor dispoziții contrare prevăzute în prezentele orientări.

3. Definiții

În prezentele orientări se aplică următoarele definiții:

- a. Termenul *instituții* înseamnă instituțiile de credit și firmele de investiții prevăzute în Directivele 2006/48/CE și 2006/49/CE.
- b. Termenul *utilizare parțială permanentă* de la alineatul (8) din prezentele orientări trebuie înțeles în sensul că anumite poziții, care sunt excluse din VaR pentru riscul specific și din aplicarea IRC, în baza anexei V alineatul (6) din Directiva 2006/49/CE, fac obiectul abordării standard pentru riscul specific de rată a dobânzii.

Titlul II – Cerințe privind modelarea IRC de către instituții

A. Domeniul de aplicare material

4. Poziții care se supun calculării IRC

1. Calculul IRC trebuie să cuprindă toate pozițiile lungi și scurte care fac obiectul unei cerințe determinate prin utilizarea unui model pentru riscul specific de rată a dobânzii, cu excepția elementelor menționate la punctul 5 de mai jos.
2. În special, trebuie incluse următoarele poziții, dacă fac parte din portofoliul de tranzacționare:

- i. obligațiuni emise de administrații centrale („obligațiuni de stat”), chiar și în cazurile în care aplicarea abordării standard ar avea ca rezultat o cerință pentru riscul specific de rată a dobânzii de 0 %;
  - ii. obligațiuni structurate, instrumente de tip *credit linked note* sau titluri de creanță similare, dacă nu presupun expuneri rezultate din securitizări sau instrumente financiare derivate de credit de tip „*n-th-to-default*”;
  - iii. împrumuturi de pe piața monetară.
3. Pozițiile care rezultă atunci când se aplică abordarea prin luarea în considerare a titlurilor de participare în organismele de plasament colectiv (OPC) (abordarea de tip *look through*), în cazul în care aceste poziții, dacă ar face parte în mod direct din portofoliul de tranzacționare, ar fi incluse în calcularea IRC în conformitate cu punctul 4.1 de mai sus, trebuie, de asemenea, incluse. Dacă abordarea de tip *look through* nu poate fi aplicată titlurilor de participare respective, trebuie utilizată abordarea standard.
4. Următoarele poziții nu sunt considerate securitizări și trebuie, prin urmare, incluse în calcularea IRC, dacă fac parte din portofoliul de tranzacționare:
  - a. obligațiuni garantate (de exemplu, tip „Pfandbrief”), întrucât astfel de obligațiuni sunt doar garantate, nu garantate cu active;
  - b. titluri garantate cu active care nu corespund definiției „poziției de securitizare” de la articolul 3 alineatul (1) litera (f) din Directiva 2006/49/CE, cu trimitere la articolul 4 alineatul (36) din Directiva 2006/48/CE. De exemplu, în cazul în care fluxurile de trezorerie generate de portofoliul de active suport sunt alocate în mod proporțional deținătorilor de titluri de creanță și, în consecință, nu sunt segmentate pe tranșe (de exemplu, titlurile de tip *pass-through* garantate cu ipotecii).
5. Pozițiile în creanțele aflate în stare de nerambursare deținute în portofoliul de tranzacționare trebuie incluse, dacă sunt semnificative, în calcularea IRC. În acest caz, pot fi excluse din elementul de migrare al IRC dacă, dat fiind cadrul de model specific al instituției, pozițiile pe poziții aflate în stare de nerambursare nu prezintă un risc de migrare (de exemplu, dacă starea de nerambursare face obiectul modelului sub forma unei stări de absorbție). Dacă aceste poziții sunt excluse din cauza caracterului lor material, o instituție trebuie să poată demonstra că acestea nu sunt importante. În orice caz, orice risc semnificativ de modificare a prețului aferent titlului de creanță aflat în stare de nerambursare, influențat de semne de recuperare nesigure, trebuie să facă obiectul cerințelor de capital.
6. Definiția stării de nerambursare menționate la punctul 5 de mai sus trebuie să corespundă definiției stării de nerambursare aferente ratingurilor utilizate în scopul modelării.

5. Poziții care nu fac obiectul calculării IRC

Următoarele elemente trebuie excluse din calcularea IRC:

- a. securitizările;
- b. instrumentele financiare derivate de credit de tip „*n-th-to-default*”, și
- c. pozițiile care fac obiectul cerinței pentru riscul specific de rată a dobânzii și diferite de securitizările și de instrumentele financiare derivate de credit de tip „*n-th-to-default*” dacă fac parte din portofoliul de tranzacționare pe bază de corelație (*specific model framework*, CTP).

6. Poziții pe titluri de capital și poziții pe instrumente financiare derivate pe titluri de capital

1. Autoritățile competente pot permite includerea în IRC a pozițiilor pe titluri de capital listate și a pozițiilor pe instrumente financiare derivate bazate pe titluri de capital listate sub rezerva următoarelor condiții:

- i. pozițiile aferente titlurilor de capital și instrumentelor de credit sunt administrate în comun de o unitate de tranzacționare identificată (de exemplu, arbitrajul între obligațiuni convertibile și titluri de capital);
- ii. există proceduri de cuantificare și administrare în comun a riscului de credit și a riscului de poziție pentru unitatea de tranzacționare relevantă, și
- iii. sunt incluse toate pozițiile pe titluri de capital ale unității de tranzacționare relevante, pentru a evita arbitrajul de reglementare (*cherry-picking*).

2. Dacă un titlu de capital listat sau un instrument financiar derivat bazat pe un titlu de capital listat este cuprins în calcularea IRC, se consideră că intervine o stare de nerambursare cu privire la oricare dintre aceste instrumente dacă datoria aferentă nu este rambursată.

3. Fără a aduce atingere includerii în IRC a pozițiilor pe titluri de capital listate sau pozițiilor pe instrumente financiare derivate bazate pe titluri de capital listate, trebuie să se calculeze în continuare o cerință de capital pentru riscul specific pentru aceste poziții – surprinderea riscului de eveniment în cazul utilizării unui model intern.

7. Poziții pe propriile titluri de creanță ale instituției

1. Pozițiile lungi pe propriile titluri de creanță ale instituției, rezultate din activități de tranzacționare sau de formare a pieței care au ca obiect propriile titluri de creanță, trebuie incluse în domeniul de aplicare al modelului IRC, însă doar riscul de migrare trebuie luat în considerare pentru calcularea cerinței de capital.

2. Pozițiile scurte în propriile titluri de creanță ale instituției, care pot fi generate de includerea în portofoliul de tranzacționare a emisiunilor de titluri de creanță proprii (de exemplu, obligațiuni structurate sau tranzacții pe piața monetară) sau prin cumpărarea de protecție în numele instituției (de exemplu, prin intermediul unui indice) trebuie incluse în domeniul de aplicare al modelului IRC, însă pentru calcularea cerinței de capital trebuie luat în considerare doar riscul de migrare. Riscul de nerambursare al pozițiilor scurte pe titlurile de creanță proprii nu trebuie modelat conform abordării IRC.

8. Utilizare parțială permanentă

1. În cazul în care se respectă dispozițiile directivei privind cerințele de capital (CRD) privind utilizarea parțială permanentă, justificarea în acest sens trebuie documentată și analizată cu atenție pentru a se demonstra că aceasta nu urmărește să ducă la obținerea unei cerințe mai puțin prudente decât dacă toate pozițiile ar exista în cadrul modelelor IRC și VaR pentru riscul specific.

2. Nu fac obiectul utilizării parțiale permanente a IRC obligațiunile de stat și produsele derivate care au ca referință obligațiuni de stat întrucât, din punctul de vedere al modelării, includerea acestor poziții în modelul de risc specific și, în consecință, în cadrul IRC nu este considerată deosebit de dificilă.

B. Modelare individuală

9. Standardul de soliditate comparabil cu RI

Dacă nu există dispoziții contrare în prezentele orientări, standardul de soliditate comparabil cu abordarea bazată pe ratinguri interne (abordare RI) aplicabil IRC este următorul: un orizont de capital de un an și un interval de încredere de 99,9 %.

10. Criterii calitative

Toate aspectele abordării IRC aplicate trebuie documentate în mod amănunțit. Aceasta cuprinde documentarea tuturor analizelor efectuate pentru a motiva ipoteze, tehnici de estimare, substituenți sau simplificări. Aceste decizii trebuie să fie justificate la cererea autorității competente.

11. Sursa ratingurilor

1. Abordările IRC ale instituțiilor se pot baza fie pe ratinguri interne, fie pe ratinguri externe. Ratingurile interne utilizate în scopul IRC trebuie să fie consecvente cu modul în care sunt obținute în abordarea RI.

2. Instituțiile trebuie să dispună de proceduri prin care să poată fi dedus ratingul pentru pozițiile fără rating. Atunci când marjele de credit sunt disponibile, utilizarea acestora pentru deducerea unui rating trebuie să fie documentată în mod clar. De asemenea, trebuie să se documenteze utilizarea ratingului pentru starea de nerambursare (și anume, un rating „alternativ” pentru pozițiile în cazul cărora nu poate fi utilizată nicio dată observabilă pentru a deduce un rating). Orice sistem de rating aplicat trebuie să facă, în măsura în care este posibil, distincție între grupurile relevante de poziții.

3. O instituție trebuie să dispună de o ierarhie documentată a surselor de ratinguri pentru stabilirea ratingului unei poziții individuale. Dacă o instituție utilizează surse diferite de rating (de exemplu, ratinguri interne și externe sau diverse estimări ale agențiilor de rating extern), trebuie să pună în corespondență în mod consecvent ratingurile într-o scală uniformă comună.

12. Sursa probabilităților de nerambursare și a pierderilor în caz de nerambursare

1. În cazul în care o instituție a obținut aprobarea de a utiliza propriile estimări pentru probabilitatea de nerambursare sau pentru probabilitatea de nerambursare și pentru pierderea în caz de nerambursare ca parte a abordării bazate pe ratinguri interne, prevăzută la articolul 84 din Directiva 2006/48/CE, aceste date pot fi folosite, de asemenea, ca sursă pentru obținerea unor estimări pentru probabilitățile de nerambursare și pierderile în caz de nerambursare în scopul IRC.

2. Dacă, în cazurile din urmă, o instituție nu a obținut aprobarea de a utiliza propriile estimări pentru probabilitatea de nerambursare și/sau pierderea în caz de nerambursare, sau dacă nu există o probabilitate de nerambursare și/sau o pierdere în caz de nerambursare în cadrul abordării RI pentru un emitent sau o valoare mobilă din portofoliul de tranzacționare, acestea trebuie calculate pe baza unei metodologii care să fie consecventă cu metodologia bazată pe ratinguri interne, ceea ce ar necesita, ulterior, aprobarea separată, de către autoritatea competentă, a utilizării în cadrul IRC.

3. Probabilitățile de nerambursare neutre la risc nu pot fi acceptate ca estimări ale probabilităților de nerambursare observate (istorice) pentru modelarea migrării ratingului sau a stării de nerambursare. Dacă sunt utilizate probabilitățile de nerambursare implicite care provin din prețuri de pe piață, instituția trebuie să efectueze corecțiile necesare pentru a obține măsura reală a probabilității prin intermediul probabilităților neutre la risc și trebuie să compare rezultatele metodologiei sale cu înregistrările istorice.

4. Ca alternativă, probabilitățile de nerambursare și pierderile în caz de nerambursare furnizate de surse externe (de exemplu, agenții de rating) pot fi utilizate, de asemenea, de instituții, întrucât sunt considerate, în general, adecvate.

5. Instituțiile trebuie să stabilească o ierarhie a surselor lor preferate pentru probabilitățile de nerambursare și pierderile în caz de nerambursare, pentru a evita utilizarea selectivă a parametrilor în scopul arbitrajului de reglementare.

C. Interdependență

13. Corelațiile dintre evenimente de nerambursare și migrare

Modelele IRC ale instituțiilor trebuie să includă impactul corelațiilor dintre evenimentele de migrare și de nerambursare într-un mod coerent cu obiectivul lor, de a surprinde corelațiile în ceea ce privește riscul de credit între diferiți emitenți. Ipotezele pe care se bazează estimarea acestora trebuie să fie consecvente cu ipotezele utilizate în simulare. Metodologia trebuie să fie documentată și justificată corespunzător. Abordarea trebuie să fie adecvată și suficient de prudentă pentru a surprinde interdependența dintre factorii de risc ai evenimentelor de risc de credit precum stările de nerambursare și migrările. Aceasta ar implica, de exemplu, obligația ca, în cazul în care instituțiile aleg să estimeze parametrii de corelație din prețurile valorilor mobiliare tranzacționate, estimările trebuie actualizate frecvent.

14. Ipoteze privind funcția de tip copula

În scopul descrierii ipotezelor sale privind interdependența dintre factorii de risc, o instituție poate selecta diverse funcții de tip copula dintr-o serie de funcții posibile de acest gen, potrivit capacității sale de a explica grupurile de evenimente de migrare și nerambursare pentru evenimentele istorice cu probabilitate scăzută de manifestare, dar cu un potențial semnificativ de a determina pierderi importante. Alegerea unei anumite funcții de tip copula trebuie să fie justificată și documentată.

15. Factori de risc sistemic

1. Deși interdependența dintre emitenți este modelată frecvent într-un mod similar celui prevăzut în cadrul de reglementare aferent abordării bazate pe ratinguri interne, prin utilizarea unei combinații de factori de risc idiosincronic (adică individual) și unul sau mai mulți factori de risc sistemic, prezentele orientări nu prevăd nicio abordare de tip prescriptiv privind modelarea, cu condiția ca o instituție să respecte toate cerințele calitative și de validare pentru a se asigura că abordarea sa este suficient de prudentă.

2. Dacă modelul pornește de la ipoteza unor orizonturi diferite de lichiditate, evoluția factorilor de risc sistemic trebuie să fie coerentă și compatibilă de-a lungul acestor diferite orizonturi de lichiditate.

3. Corelația dintre factorul (factorii) de risc sistemic și capacitatea de plată a unui emitent individual, în natura sa procesuală, poate fi dificil de estimat întrucât acestea nu sunt direct observabile. Orice tehnică de estimare bazată direct sau indirect pe datele de piață observabile (precum în cazul titlurilor de capital listate) trebuie justificată și documentată în mod corespunzător.

4. În cazul în care o instituție alege o formulă parametrizată care pornește de la ipoteza mai multor factori de risc sistemic, reflectând astfel mai bine concentrarea la nivel de industrie sau regiune decât dacă ar porni de la ipoteza unui factor de risc sistemic unic, alegerea formulei parametrizate trebuie analizată și validată, de exemplu prin compararea rezultatelor modelului actual cu rezultatul unei versiuni modificate a aceluiași model care utilizează formula bazată pe ratinguri interne și în care toți factorii de risc sistemic sunt perfect corelați.

16. Concentrarea portofoliului

1. Modelele IRC ale instituțiilor trebuie să reflecte concentrările de emitenți, care pot fi cauzate, de exemplu, de lipsa unei diversificări industriale sau regionale sau de expuneri masive la emitenți individuali sau conectați. Instituțiile trebuie să dovedească faptul că în cadrul IRC au fost surprinse în ansamblu în mod adecvat riscurile legate de concentrarea emitenților. În acest sens, instituțiile trebuie să valideze și să documenteze în special, dar nu numai, faptul că rezultatul modelului IRC crește proporțional cu nivelul de concentrare a portofoliului.

2. O instituție trebuie să dovedească în mod special că abordarea sa surprinde în mod adecvat concentrările de portofoliu.

17. Matrice de migrare

1. Matricele de tranziție pentru modelarea procesului de migrare a ratingurilor trebuie să fie bazate pe date istorice privind migrarea utilizând fie surse externe (și anume, agenții de rating), fie surse interne. Matricele care provin din surse externe trebuie preferate în cazurile în care datele istorice interne sunt insuficiente. Instituțiile trebuie să se asigure că volumul de date istorice este suficient pentru a obține estimări solide, exacte și coerente din punct de vedere statistic. Instituțiile trebuie să valideze soliditatea matricelor de tranziție, în special în ceea ce privește categoriile de rating mai mari, atunci când o serie de retrogradări sau stări de nerambursare grave pot afecta considerabil frecvența migrării. Conform cerinței privind „standardul solid comparabil cu abordarea bazată pe ratinguri interne” stabilit de Directiva privind cerințele de capital (CRD), este necesară o perioadă de observare istorică minimă de 5 ani.

2. Matricele de tranziție separate pot fi aplicate pentru grupuri specifice de emitenți și zone geografice specifice. În funcție de (i) compoziția portofoliului instituțiilor, (ii) disponibilitatea unor matrice de tranziție exacte și (iii) posibilele diferențe ale caracteristicilor de migrare la nivelul produselor, emitenților și/sau zonelor geografice, trebuie luată o decizie echilibrată cu privire la setul de matrice de tranziție utilizate. Această decizie trebuie să ia în considerare (i) alegerea sursei (interne sau externe) în paralel cu o analiză a suprapunerii și/sau a posibilei nepotriviri între portofoliul instituțiilor și activele aferente matricei de tranziție; (ii) motivarea oricărei scheme de ponderare (chiar și pentru utilizarea ponderilor egale); și (iii) dimensiunea ferestrei de timp istorice. Instituțiile trebuie să elaboreze o

matrice de tranziție (sau mai multe, în cazul în care sunt disponibile date relevante) specifică debitorilor suverani.

3. În cazul în care nerambursarea este modelată ca stare de absorbție, matricele de tranziție trebuie ajustate pentru a garanta că această stare de absorbție nu este în contradicție cu estimările interne cu privire la probabilitățile de nerambursare. În mod similar, matricele de tranziție în care coloana FR („Fără rating”) sau altă coloană reprezintă o stare de absorbție pentru ratingurile retrase sau expunerile fără rating pot fi ajustate. Toate aceste ajustări trebuie documentate, iar impactul ajustării specificate trebuie inclus în documentație.

4. În general, matricele de tranziție au în vedere un orizont de un an. În cazul în care sunt necesare matrice pentru o perioadă mai scurtă, situație valabilă atunci când sunt utilizate orizonturi de lichiditate mai scurte de un an, matricele de tranziție corespondente nu pot fi calculate întotdeauna direct și sunt necesare aproximări. Atât aproximările, cât și motivarea ipotezelor specifice aplicate în acest proces trebuie să fie documentate (de exemplu, atunci când sunt utilizate matrice bazate pe generatori). Aceste ipoteze trebuie, de asemenea, evaluate, pentru a verifica dacă rămân valide în timp. Ca parte a procesului de validare, o matrice bazată pe un generator poate fi calculată pentru un orizont identic orizontului matricei inițiale, în vederea evaluării diferenței care rezultă din procesul de elaborare a matricei bazate pe un generator.

18. Nivelul constant al ipotezei privind riscul pe un orizont de capital de un an

1. În cazul modelării unui nivel constant al riscului pe un orizont de capital de un an, instituțiile trebuie să reechilibreze sau să reia pozițiile la sfârșitul fiecărui orizont de lichiditate, astfel încât să asigure același nivel inițial de risc ca la începutul orizontului de lichiditate.

2. În cazul în care se pornește de la ipoteza unei poziții constante înregistrate pe parcursul unui an, care implică neadoptarea orizonturilor de lichiditate, instituțiile trebuie să aplice sistematic, tuturor pozițiilor IRC, un șoc instantaneu pe orizontul de capital de un an (denumit în continuare „ipoteză de poziție constantă de un an”).

3. Din perspectiva modelării, nivelul constant al riscului poate fi reflectat ca înlocuirea pozițiilor, dacă o migrare sau o nerambursare a survenit în cursul orizontului de lichiditate, cu poziții care au caracteristici de risc echivalente celor ale pozițiilor inițiale înregistrate la începutul orizontului de lichiditate.

4. Modelarea unui nivel constant al riscului pe un orizont de capital de un an poate fi obținută, de exemplu, pe baza abordării descrise în continuare. În ceea ce privește calcularea pierderilor din cursul orizonturilor de lichiditate, o instituție poate alege să prezume aplicarea unor șocuri instantanee ratingurilor (sau marjelor). Aceasta implică faptul că, în acest caz, instituția nu trebuie să integreze efectul timp: pozițiile își păstrează scadențele reziduale inițiale la sfârșitul fiecărui orizont de lichiditate; cu

alte cuvinte, pozițiile nu se maturizează. De asemenea, nu este necesar să se ia în considerare posibilele modificări ale condițiilor de piață în cazul reevaluării portofoliului în momentul reechilibrării (în special, marjele de credit prin rating pot fi menținute constante). Drept urmare, cuantificarea pierderilor în cadrul IRC nu ia în considerare calendarul fiecărui eveniment de migrare sau nerambursare, iar profitul și pierderea sunt calculate din ziua curentă.

5. Modelarea maturizării pozițiilor nu trebuie să fie permisă în modelarea IRC, având în vedere provocările și dificultățile enorme preconizate asociate cu modelarea maturizării pozițiilor, precum și arbitrajul de reglementare semnificativ pe care l-ar putea genera. Aceasta justifică preferința pentru o abordare prudentă în etapa actuală.

19. Acoperire (hedging)

1. În scopul calculării IRC, instituțiile pot compensa poziții lungi și scurte doar în cazul în care acestea se referă la instrumente financiare absolut identice.

2. Efectele de diversificare asociate pozițiilor lungi și scurte pot fi recunoscute doar prin modelarea explicită a pozițiilor lungi și scurte brute din diverse instrumente. În orice caz, instituțiile trebuie să demonstreze că efectele de diversificare sau de acoperire nu sunt supraestimate; în special, asimetria scadențelor trebuie reflectată în modele.

3. Pentru a reflecta în mod corespunzător riscul aferent bazei, în cazul în care acest risc este semnificativ, trebuie diferențiată evaluarea în scopul IRC pentru pozițiile asociate (precum, de exemplu, obligațiuni și swap-uri pe risc de credit ale aceluiași debitor). Prin urmare, pozițiile lungi și scurte nete care se referă la active suport similare - dar nu identice - nu trebuie să aibă ca rezultat o măsură IRC egală cu zero. În cazul în care riscul aferent bazei nu este luat în considerare, instituțiile trebuie să facă dovada faptului că acest risc nu este semnificativ.

4. Instituțiile trebuie să reflecte, în cadrul orizontului de lichiditate, impactul asimetriei scadențelor dintre pozițiile lungi și scurte (de exemplu, în cazul în care un swap pe risc de credit CDS este scadent înainte de obligațiunea suport, iar starea de nerambursare intervine ulterior scadenței swap-ului pe risc de credit), dacă riscurile aferente sunt semnificative. Prin urmare, o instituție trebuie să poată calcula profitul și pierderea luând în considerare impactul posibilei asimetrii la nivelul scadențelor dintre pozițiile lungi și scurte. O instituție trebuie să poată să dovedească, cel puțin, că riscul susmenționat nu este semnificativ, în caz contrar fiind necesar să modeleze riscul în mod corespunzător.

D. Evaluarea profitului și a pierderii

20. Impactul variației ratingurilor asupra prețurilor pieței

1. Instituțiile pot alege oricare dintre abordările disponibile pentru a converti variațiile simulate ale ratingurilor în prețuri ale pieței, inclusiv prin utilizarea fie a diferențelor absolute, fie a celor relative dintre marjele medii pe clasă de rating. Metodologia utilizată trebuie aplicată și documentată în mod unitar. Întotdeauna, datele privind marjele relevante trebuie să fie diferențiate în măsura în care este posibil în funcție de diversele categorii de poziții. Trebuie să se demonstreze că abordarea realizează distincție suficientă între pozițiile cu diferite caracteristici de preț, în mod satisfăcător pentru autoritățile competente. De exemplu, un swap pe risc de credit (CDS) și obligațiunea suport trebuie evaluate separat.

2. În ceea ce privește punctul 18 din prezentele orientări, o instituție poate prezuma în mod corect o schimbare instantanee a ratingului, ceea ce implică faptul că condițiile pieței la momentul respectiv determină prețurile după migrare, luând în considerare orice impact idiosincratic al evaluării preconizat în cazul unui eveniment de migrare (a se vedea punctul 20.5 de mai jos), ignorând toate efectele determinate de scurgerea timpului asupra prețului unui instrument cu un rating modificat.

3. Dacă o simulare, reflectată, de exemplu, în procesul de evaluare a valorii activelor, nu a avut ca rezultat o modificare a ratingului, nu trebuie să se ia în considerare o ipoteză de modificare a valorii.

4. În cazul unei migrări a ratingului, trebuie recalculată variația prețurilor pieței. Trebuie să se solicite o reevaluare totală, cu excepția cazului în care o instituție poate dovedi că politica sa de prețuri reflectă în mod suficient chiar și marile variații de preț care sunt de așteptat în urma unei modificări a ratingului. Aceasta poate fi efectuată ca un calcul preliminar, în sensul că un vector de prețuri pentru fiecare situație a ratingului ar putea reprezenta o variabilă de intrare în calculul IRC. Impactul unei migrări a ratingului asupra prețurilor pieței trebuie estimat utilizând fie datele de piață observate în prezent (de exemplu, marjele), fie o medie a datelor de piață istorice observate pe o perioadă maximă de un an sau orice altă perioadă relevantă, sub rezerva aprobării de către autoritățile competente. Probabilitățile de nerambursare istorice nu trebuie utilizate în scopul actualizării la efectuarea unei reevaluări totale la o modificare de rating, întrucât nu reflectă suficient prețurile curente ale pieței.

5. Pozițiile care migrează în starea de nerambursare trebuie evaluate pe baza ratei de recuperare sau a ratei pierderii în caz de nerambursare. Rata de recuperare trebuie aplicată la valoarea noțională a poziției, cu excepția cazului în care estimările sunt derivate în raport cu valorile de piață ale pozițiilor. Trebuie să se demonstreze într-un mod satisfăcător pentru autoritățile competente că se operează o distincție corespunzătoare a estimării pentru diverse categorii de debitori și instrumente. Calculele trebuie să fie consecvente la nivelul instrumentelor. Orice altă abordare trebuie să fie justificată și documentată în mod corespunzător, în special dacă sunt utilizate pierderi în caz de nerambursare pe piața generică, iar instituția trebuie să dispună de un proces de formalizare care să descrie criteriile în baza cărora trebuie ajustate pierderile în caz de nerambursare pentru pozițiile individuale.

6. Modelul trebuie să surprindă divergențele care rezultă din diferențele legate de definiția evenimentului de credit, poziția ierarhică în structura de capital sau expunerea la diverse entități în cadrul unui grup. Aceasta ar putea fi aplicată, de exemplu, prin utilizarea ratelor de recuperare stocastice. Obligațiunile aflate în stare de nerambursare sunt, în principiu, incluse în portofoliul IRC dacă acestea fac parte din portofoliul de tranzacționare (a se vedea punctul 4.5). În consecință, modelul trebuie să surprindă riscul ca indiciile sau valorile reale ale pierderilor în caz de nerambursare, ulterioare nerambursării, să fie diferite de estimările anterioare nerambursării. Pierderile inițiale în caz de nerambursare sau rata de recuperare aplicată pozițiilor individuale aflate în stare de nerambursare trebuie actualizate cu aceeași frecvență pentru IRC și pentru calcularea profitului și a pierderii, iar pierderile în caz de nerambursare trebuie să corespundă valorilor numerice utilizate pentru calcularea profitului și a pierderii.

21. Calcularea profitului și a pierderii

Parametrii de evaluare pentru toate categoriile de rating trebuie să fie estimați într-un mod coerent din punct de vedere metodologic. Întrucât IRC este o cerință de capital pentru riscurile de piață, evaluarea pozițiilor potrivit IRC trebuie să se bazeze pe datele de piață observabile în prezent. Datele de piață, utilizate în vederea evaluării pozițiilor, cărora le sunt aplicate șocurile generate de o migrare a ratingului sunt cele mai recente date de piață disponibile în momentul calculării IRC.

E. Orizontul de lichiditate

22. Nivelul la care trebuie definite orizonturile de lichiditate

1. Instituțiile trebuie să definească orizonturi de lichiditate la nivel de produs și nu la nivel de emitent. Pentru o poziție individuală, orizontul de lichiditate relevant poate varia în funcție de tipul de produs (inclusiv de complexitatea acestuia) și de emitent.

2. Cu toate acestea, având în vedere aspectele practice asociate unei evaluări a orizontului de lichiditate extrem de amănunțită la nivel de produs, având în vedere gama semnificativă de produse prezente în portofoliile de tranzacționare, orizonturile de lichiditate pot fi definite inițial într-o formă agregată, de exemplu la nivel de emitent.

3. Totuși, instituțiile trebuie să monitorizeze și să documenteze gama de produse asociate fiecărui emitent și să se asigure că orizontul de lichiditate definit la nivel agregat este adecvat chiar și pentru produsul cu cel mai mic grad de lichiditate.

23. Criteriile principale de stabilire a orizontului de lichiditate relevant

1. Instituțiile trebuie să documenteze criteriile utilizate în stabilirea orizontului de lichiditate relevant pentru o poziție sau un set de poziții. Metodologia de convertire a

acestor criterii într-un orizont de lichiditate definit trebuie, de asemenea, documentată și aplicată în mod unitar pentru toate pozițiile.

2. Există o varietate de criterii care pot indica lichiditatea unei poziții, în funcție de experiențele anterioare, de structura pieței și de calitatea sau complexitatea produsului. Instituțiile trebuie să stabilească un set de criterii pe care le consideră a defini în mod semnificativ orizontul de lichiditate al portofoliilor acestora. Printre aceste criterii se numără:

- i. activitatea pieței, reflectată în numărul și volumul tranzacțiilor pentru un instrument sau o entitate, sau în dimensiunea marjelor istorice dintre prețurile de cumpărare și cele de vânzare;
- ii. structura pieței, precum numărul și distribuția formatorilor de piață și a cotațiilor;
- iii. dimensiunea poziției (în raport cu volumele de tranzacționare medii/dimensiunea globală a pieței);
- iv. calitatea investițiilor (de exemplu, ratingul de credit);
- v. amplasarea geografică a emitentului;
- vi. scadența.

3. Cel puțin unul din criteriile luate în considerare în stabilirea unui orizont de lichiditate trebuie să fie asociat în mod direct caracterului concentrat al pozițiilor (de exemplu, prin dimensiunea pozițiilor în raport cu dimensiunea pieței sau cu volumele de tranzacționare medii), având în vedere că se preconizează ca orizontul de lichiditate să fie mai mare pentru pozițiile concentrate, reflectând perioada mai lungă necesară pentru lichidarea acestor poziții.

4. Pozițiile trebuie evaluate sistematic, în raport cu criteriile alese și alocate orizonturilor de lichiditate în mod corespunzător (cu o limită minimă de 3 luni). În cazul în care sunt disponibile date limitate privind o poziție sau un set de poziții, instituțiile trebuie să stabilească în mod prudent orizontul de lichiditate relevant.

5. Abordarea aplicată pentru a asocia un criteriu unui orizont de lichiditate mai lung sau mai scurt trebuie să fie documentată și susținută de dovezi istorice, inclusiv dovezi bazate pe experiența lichidării pozițiilor similare în perioade de criză, pentru ca ipotezele care teoretic par logice, dar în practică nu sunt reale să nu fie utilizate, în mod eronat, în analiză – de exemplu, se poate să nu fie întotdeauna adevărat că un rating de credit mai redus implică un orizont de lichiditate mai lung dacă există o piață activă pentru anumite tipuri de poziții cu ratinguri de credit reduse. De exemplu, în cazul utilizării marjelor istorice aferente prețurilor de cumpărare și de vânzare, instituțiile pot stabili praguri care să determine cărui orizont de lichiditate îi este alocată o poziție - alegerea acestor praguri trebuie să fie justificată.

24. Monitorizarea orizonturilor de lichiditate - indicatori principali ai necesității de revizuire

1. Orizonturile de lichiditate trebuie revizuite periodic pentru a se asigura că rămân adecvate, în special în legătură cu evenimente sau orice indicator semnificativ modificat de condițiile lichidității pe o piață, reflectând posibilitatea modificării rapide a lichidității piețelor pe măsură ce participanții de pe piață investesc sau renunță la diferite clase de active.

2. Instituțiile trebuie să aibă în vedere modificări semnificative ale factorilor utilizați în vederea stabilirii orizontului de lichiditate ca set minim de factori declanșatori pentru o revizuire a orizontului de lichiditate relevant. Orice experiență de vânzare a unei poziții care indică faptul că un orizont de lichiditate nu este suficient de prudent trebuie, de asemenea, luată imediat în considerare în stabilirea orizontului de lichiditate pentru produse similare, iar procedurile de alocare a pozițiilor în funcție de factorii de lichiditate trebuie să fie actualizate ulterior în mod corespunzător.

3. În timp, instituțiile trebuie să monitorizeze și să îmbunătățească seria de factori utilizați în identificarea orizonturilor de lichiditate pe baza experienței lor de piață.

F. Aspecte generale

25. Validare

1. Instituțiile trebuie să aplice principiile de validare în elaborarea, testarea și menținerea modelelor IRC. Validarea trebuie să includă evaluarea solidității conceptuale, monitorizare continuă, care cuprinde verificarea procesului și analiza comparativă, precum și analiza rezultatelor.

2. Procesul de validare a modelelor IRC trebuie să includă cel puțin următoarele principii:

- i. Orizonturile de lichiditate trebuie să reflecte practicile actuale și experiența din perioade de criză atât sistematice, cât și idiosincratice;
- ii. Modelul IRC de măsurare a riscului de migrare și de nerambursare de-a lungul orizontului de lichiditate trebuie să ia în calcul date obiective obținute în cadrul orizontului relevant și să cuprindă o comparație a estimărilor de risc pentru un portofoliu reechilibrat cu cele ale unui portofoliu cu poziții fixe;
- iii. Ipotezele în materie de corelație din modelul IRC, inclusiv structura dependențelor stocastice și a corelațiilor/funțiilor de tip copula, precum și numărul și ponderea factorilor de risc sistemic, trebuie să fie susținute de analiza datelor într-un mediu solid din punct de vedere conceptual. În special, trebuie să se analizeze impactul diferitelor ipoteze în materie de funcții de tip copula, de exemplu prin testarea impactului diferitelor ipoteze aferente distribuției. Caracterul de migrare și de nerambursare preconizat de model trebuie să fie validat în raport cu experiența de migrare și de nerambursare actuală a portofoliilor de titluri de creanță tranzacționate.
- iv. Validarea unui model IRC trebuie să se bazeze pe o varietate de simulări de criză și pe analize de sensibilitate și analize pe bază de scenariu în

vederea evaluării caracterului său rezonabil din punct de vedere calitativ și cantitativ, în special cu privire la tratamentul concentrării în cadrul modelului. O astfel de simulare trebuie să cuprindă atât evenimente istorice, cât și ipotetice;

- v. Validarea trebuie să cuprindă, de asemenea, evaluarea calibrării parametrilor de risc, respectiv probabilitatea de nerambursare și pierderea în caz de nerambursare;
- vi. O instituție trebuie să depună eforturi să elaboreze valori de referință interne relevante pentru modelare în vederea evaluării exactității globale a modelelor IRC ale acesteia;
- vii. Validarea trebuie să examineze transparența și adecvarea documentării abordării bazate pe modelarea IRC.

26. Test de utilizare

1. O instituție trebuie să documenteze modalitatea de raportare internă a procesului de determinare a IRC, opiniile care rezultă referitoare la măsurarea riscurilor și rolul avut de aceste opinii în administrarea (riscurilor) instituției.

2. Proceduri care, având în vedere evaluarea IRC, duc la posibile măsuri corective adecvate, trebuie instituite și bine integrate în gestionarea riscurilor.

3. O metodă utilă de clarificare a testului de utilizare. este considerată compararea modalităților în care rezultatele specifice modelului intern aferent riscului de piață sunt raportate, evaluate, auditate și utilizate pe plan intern de către departamente specifice din cadrul instituției.

27. Documentare

1. O instituție trebuie să își documenteze abordarea utilizată pentru surprinderea riscurilor de migrare și de nerambursare astfel încât ipotezele proprii în materie de corelație și alte ipoteze de modelare să fie transparente pentru autoritățile competente.

2. Prin urmare, calcularea măsurilor de risc generate de model și fluxurile de date asociate trebuie să fie documentate suficient de detaliat încât să permită unei terțe părți să reproducă aceste măsuri de risc. În plus, instituția trebuie să documenteze procesul de validare inițială și continuă a modelului IRC în mod suficient de detaliat pentru a permite unei terțe părți să reproducă analiza. Această documentație trebuie să conțină, de asemenea, procesele continue de mentenanță a modelului utilizate în cursul alocării inițiale și al actualizării parametrilor de intrare în model.

28. Abordări IRC bazate pe diferiți parametri

1. O instituție poate utiliza o abordare de surprindere a riscurilor adiționale de migrare și de nerambursare care nu respectă toate dispozițiile prevăzute în anexa II

alineatul (3) din Directiva 2010/76/UE (denumită „abordare IRC care nu este pe deplin conformă” în continuarea acestei secțiuni):

- i. atunci când această abordare IRC care nu este pe deplin conformă este consecventă cu metodologiile interne ale instituției de identificare, măsurare și gestionare a riscurilor;
- ii. și atunci când instituția poate demonstra că abordarea sa are ca rezultat o cerință de capital cel puțin la fel de ridicată ca în cazul în care s-ar baza pe o abordare pe deplin conformă cu toate cerințele IRC.

2. Instituția trebuie să furnizeze toate informațiile privind elemente ale abordării instituției în privința IRC care sunt considerate, fie de instituție, fie de supraveghetorul acesteia, ca nefiind pe deplin conforme.

3. Pe baza informațiilor furnizate, supraveghetorul național competent trebuie să hotărască dacă abordarea IRC utilizată – sau prevăzută a fi utilizată – de către instituție trebuie considerată o abordare IRC neconformă sau poate fi considerată o abordare IRC care nu este pe deplin conformă, în temeiul punctului 28.4 de mai jos. În special, dacă o abordare IRC este considerată abordare IRC care nu este pe deplin conformă, aceasta ar genera, în principiu, aplicarea abordării standard pentru risc specific pozițiilor cuprinse în abordarea IRC care nu este pe deplin conformă.

4. Pentru ca abordarea sa să fie recunoscută drept abordare IRC care nu este pe deplin conformă, o instituție trebuie să demonstreze, la cererea supraveghetorului său, că abordarea IRC a instituției are ca rezultat o cerință de capital cel puțin la fel de ridicată ca în cazul în care s-ar baza pe o abordare IRC pe deplin conformă.

5. Decizia de recunoaștere a abordării unei instituții drept abordare care nu este pe deplin conformă este luată de autoritățile competente.

29. Frecvența calculării

1. Calcularea IRC trebuie efectuată cel puțin săptămânal. Totuși, instituțiile pot alege să calculeze măsura mai frecvent. Dacă, de exemplu, o instituție hotărăște să aplice o calculare săptămânală a IRC, pentru calcularea zilnică a cerințelor de capital pe baza modelelor interne, se aplică următoarele prevederi:

- i. Aceeași valoare IRC trebuie utilizată pentru cinci zile lucrătoare consecutive ulterior aplicării modelului IRC;
- ii. În ceea ce privește calcularea valorilor medii IRC pentru cele 12 săptămâni precedente, instituțiile trebuie să utilizeze cele 12 valori IRC săptămânale precedente, pentru a calcula respectiva medie.

2. Instituția trebuie să poată demonstra că, în ziua din săptămână aleasă pentru calcularea IRC, portofoliul acesteia este reprezentativ pentru portofoliul deținut pentru întreaga săptămână și că portofoliul ales nu duce la o subestimare sistematică a valorilor numerice IRC în cazul unui calcul săptămânal.

Titlul III - Dispoziții finale și punere în aplicare

30. Data aplicării

Autoritățile competente trebuie să implementeze prezentele orientări, integrându-le în procedurile proprii de supraveghere în termen de șase luni de la publicarea orientărilor finale. Ulterior, autoritățile competente trebuie să se asigure că instituțiile respectă efectiv orientările.